

direkte regulerer voldgiftsrettens kompetence, og at heller ikke princippet om adskillelighed mellem voldgiftsaftalen og parternes samlede aftale er lovfæstet. Dette princip kendes også som separabilitetsdoktrinen (»Doctrine of Separability«) og indebærer, at den ene aftales ugyldighed ikke i sig selv medfører den andens ugyldighed.

Det anføres endvidere i redegørelsen, at en moderne voldgiftslov bør indeholde bestemmelser om voldgiftsrettens kompetence. Det er således afgørende for voldgiftens funktion og effektivitet, at spørgsmål om voldgiftsrettens kompetence afgøres i forbindelse med voldgiftsrettens etablering eller under sagen i stedet for efter sagens afslutning, f.eks. i forbindelse med et ugyldighedssøgsmål eller en anmodning om tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelsen.

På denne baggrund foreslås det i redegørelsen, at voldgiftsretten kan afgøre kompetencespørgsmål, herunder indsigelser mod voldgiftsaftalens eksistens og gyldighed. Endvidere foreslås den såkaldte »Doctrine of Separability« lovfæstet. Desuden foreslås der bestemmelser, hvorefter kompetenceindsigelse som udgangspunkt skal fremsættes senest i indklagedes første indlæg for voldgiftsretten om sagens realitet. Efter arbejdsgruppens opfattelse er det endvidere vigtigt at præcisere i lovteksten, at en part ikke mister retten til at rejse indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence ved at deltage i etableringen af voldgiftsretten.

Det foreslås, at kompetencespørgsmålet skal kunne afgøres under voldgiftssagen eller i voldgiftskendelsen om sagens realitet. Såfremt voldgiftsretten under sagen finder, at den har kompetence, er det arbejdsgruppens vurdering, at en part særskilt bør kunne få prøvet kompetencespørgsmålet af domstolene. Samtidig tilsiger hensynet til voldgiftsrettens fortsatte behandling af tvisten og hensynet til tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelsen, at der skal være en frist for indbringelse af kompetencespørgsmålet for domstolene.

Endvidere er det arbejdsgruppens opfattelse, at en part, der ikke under voldgiftssagen rejser indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence, ikke skal have mulighed for at »gemme« indsigelsen til et eventuelt ugyldighedssøgsmål eller en eventuel tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelsen.

5.8.2. Retsplejerådet kan i sin udtalelse tilslutte sig de to vigtige principper, som arbejdsgruppen foreslår lovfæstet: princippet om voldgiftsrettens kompetence til at træffe afgørelse om sin kompetence med hensyn til den materielle tvist mellem parterne og princippet om adskillelighed mellem voldgiftsaftalen og parternes samlede aftale (»Doctrine of Separability«).

Retsplejerådet finder, at det bør præciseres i bemærkningerne til et lovforslag, at en indsigelse om, at tvisten efter sin art ikke kan afgøres ved voldgift, ikke fortabes ved, at indsigelsen ikke gøres gældende for voldgiftsretten. Endvidere bør det præciseres, at ligesom indsigelser mod kompetencen ikke mistes, hvis en part helt undlader at deltage i voldgiftssagen, bør indsigelser mod kompetencen heller ikke kunne fortabes, hvis en part helt undlader at deltage i voldgiftssagen efter, at voldgiftsretten er etableret.

Advokatrådets arbejdsgruppe har over for Retsplejerådet erklæret sig enig i, at indsigelser om, at tvisten efter sin art ikke kan afgøres ved voldgift, ikke kan fortabes ved, at indsigelsen ikke gøres gældende for voldgiftsretten.

Arbejdsgruppen er derimod uenig i, at indsigelser mod voldgiftsrettens kompetence ikke bør kunne fortabes, hvis en part helt undlader at deltage i voldgiftssagen efter, at voldgiftsretten er etableret (dvs. aldrig afgiver noget indlæg vedrørende sagens realitet). Arbejdsgruppen har i den forbindelse henvist til hensynet til voldgiftens effektivitet.

Der henvises til pkt. 3.11 i Retsplejerådets udtalelse.

5.8.3. Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen og Retsplejerådet i, at princippet om voldgiftsrettens kompetence til at træffe afgørelse om sin kompetence med hensyn til den materielle tvist mellem parterne og princippet om adskillelighed mellem voldgiftsaftalen og parternes samlede aftale (»Doctrine of Separability«) bør lovfæstes.

Justitsministeriet kan desuden tilslutte sig, at en part ikke ved at deltage i voldgiftsrettens etablering afskærer sig fra at fremsætte indsigelser mod voldgiftsrettens kompetence, herunder indsigelser mod voldgiftsaftalens eksistens eller gyldighed. I modsat fald ville en part, der ønsker at gøre indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence, bl.a. være nødt til at afstå fra udpege en voldgiftsdommer. Dette ville ikke være rimeligt og heller ikke gavnligt for voldgiftens effektivitet, eftersom en parts manglende medvirken til etablering af voldgiftsretten typisk virker forsinkende for sagens behandling.

Endvidere bør en part, der afgiver et indlæg for voldgiftsretten om sagens realitet, efter Justitsministeriets opfattelse som udgangspunkt være afskåret fra senere at gøre indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence, hvis indsigelsen ikke er fremsat over for voldgiftsretten senest samtidig med indgivelsen af partens første indlæg om sagens realitet. En indsigelse om, at sagen efter sin art ikke kan afgøres ved voldgift, bør